

Bart van der Schagt

Provinciewandelgids
Zuid-Holland

20 leuke wandelroutes - van kort tot lang
in stad, landschap en natuur - voor elk wat wils
goed bereikbaar met openbaar vervoer

WandelBart wandelgids nummer 1 - Zuid-Holland

Colofon

Teksten, routebeschrijvingen en foto's:

© 2018 Bart van der Schagt

Foto WandelBart:

Kjell Postema / NS

Vormgeving:

Studio WandelBart

Kaartondergronden:

OpenStreetMap-bijdragers
Topografische Dienst Emmen
Jan-Willem van Aalst / imergis.nl

Routecontrole:

Jeroen Schade

Tekstcontrole:

Arie Duifhuizen / taalhulpnederlands.nl

Druk:

Anoda publishing / anoda.nl

ISBN: 978-94636-79-04-6

De auteur en uitgeverij kunnen niet aansprakelijk worden gesteld voor enige schade dan ook bij het volgen van de routes. Alles in deze gids mag worden overgenomen, mits vooraf schriftelijke toestemming van de auteur is verkregen.

Topografische kaarten met ingetekende route en gps-tracks:
wandelzoekpagina.nl / zoek op zoeknummer, staat bij de route.

Reacties gaarne mailen aan: info@wandelbart.eu

Routewijzigingen op deze versie: wandelbart.eu
Versie: 2018-V1

Voorwoord

(Wandel)Bart van der Schagt is de geestelijk vader van de zeer populaire wandelrouteserie 'Groene Wissels'. Daarnaast is hij de bouwer van de internationale NS-wandelingen, producent van de NS-themawandelroutes en NS-wandelboekjes, wandeladviseur bij NS, Supporter van Beweging en NS-wandelambassadeur.

Bart heeft een hekel aan wandelroutes die alleen maar door natuur en landelijk gebied komen, hij wil ook genieten van leuke dorpjes en gezellige stadjes. Zijn wandelroutes dragen dan ook dat karakter: het zijn rondwandelingen vanaf een station of bushalte. Zo maken wandelaars kennis met de plaats van vertrek. 'Zoveel mogelijk onverhard' heeft bij zijn routes niet de hoogste prioriteit, wel de beleving van dorp/stad en land. Dát maakt zijn routes onderscheidend en zo geliefd.

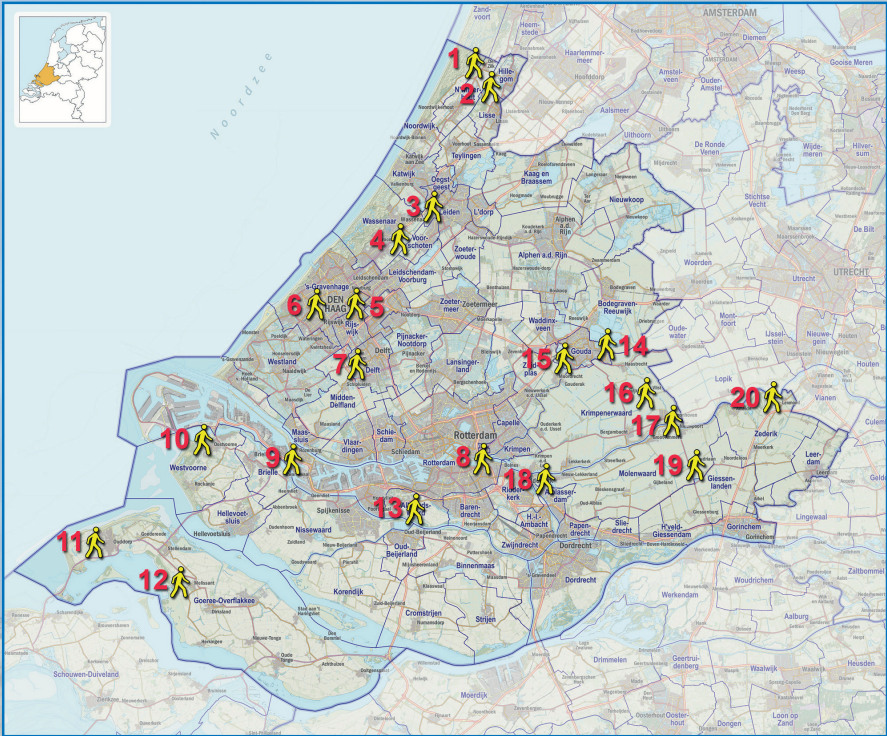
De twintig wandelroutes in dit boekje zijn zeer divers: van een struinroute langs de Lek tot een industriewandeling door de petrochemische industrie bij Rozenburg. En alles wat daartussen zit: duinen en strand, voorname landgoederen, groene steden, vogelrijke polders en uitgestrekte waarden. Aan een kleurrijke wandelroute door de bollenvelden ontbreekt het niet. De stadswandelingen zijn geen toeristische sightseeings, de nadruk ligt op het stadsgroen en de rustigere stadsdelen.

Bij elke wandelroute staat op de eerste bladzijde een zoeknummer. Op wandelzoekpagina.nl kun je reacties van wandelaars lezen, gps-tracks en de meest recente routebeschrijvingen downloaden. Bij de routes staat een klein oriëntatiekaartje. Heb je behoefte aan een grote gedetailleerde topografische kaart met daarop ingetekend de route, dan kun je deze tegen een geringe vergoeding downloaden op wandelzoekpagina.nl.

Bart van der Schagt / januari 2018

Kaart provincie Zuid-Holland

Inhoud

Afkortingen: LA = Linksaf / RA = Rechtsaf / RD = Rechtdoor
ri = richting / Aw/p# = ANWB wegwijzer/paddenstoel #
Genoemde afstanden zijn bij benadering
Kijk regelmatig op het oriëntatiekaartje

routenummer + titel	startplaats + afstand	hond	ov	pag
01 - Struinen door de duinen	De Zilk, 20 km.	nee	bus	6
02 - Naar de bollen	Hillegom, 14 km.	nee	trein	10
03 - Groen Leiden	Leiden, 10 km.	nee	trein	14
04 - Wassenaarse landgoederen	Voorschoten, 13 km.	ja	trein	20
05 - Haagse bos en duinen	Den Haag, 19 km.	ja	trein	24
06- De Groene Residentie	Den Haag, 20 km.	ja	trein	28
07 - Delfts Groen en Blauw	Delft, 11 km.	nee	trein	34
08 - Bruisend Rotjeknor	Rotterdam, 9 km.	ja	trein	40
09 - Bomen van staal	Rozenburg, 13 km.	ja	bus	46
10 - Oostvoornse natuur	Oostvoorne, 18 km.	nee	bus	50
11 - Kop van Goeree	Ouddorp, 19 km.	nee	bus	54
12 - Gorzen en Slikken	Melissant, 19 km.	nee	bus	58
13 - Getijdetrienden Rhoon	Rhoon, 17 km.	nee	metro	62
14 - Reeuwijkse Plassen	Gouda, 20 km.	ja	trein	66
15 - Goudse kaas en parken	Gouda, 6 km.	ja	trein	70
16 - Hollandse polders	Vlist, 14 km.	nee	bus	74
17 - Grashoppen	Nieuwpoort, 18 km.	nee	bus	78
18 - Kinderdijkse molens	Kinderdijk, 13 km.	nee	bus	82
19 - Poldergenot	Ottoland, 11 km.	nee	bus	86
20 - Rivierenland	Lexmond, 12 km.	nee	bus	90

1 - Struinen door de duinen

Praktische informatie:

Afstand: 20 km.

Soort: rondwandeling

Startpunt:

bushalte Hoogduinweg

Hoogduinweg, De Zilk

Coördinaten: 52°18'01" N 4°32'40" E

Horeca:

Pompes Smikkelbar

Beeklaan 2

2191 AA De Zilk

Strandrestaurant Nederzandt

Langevelderslag 52 - 54

2204 AH Noordwijk

Honden: niet toegestaan

GPS-track en topografische kaart:

wandelzoekpagina.nl / zoek op 640

Het zuidelijke deel van de Amsterdamse Waterleiding Duinen heeft een veel opener karakter dan de rest van dit omvangrijke natuurgebied. Over de stilste zandpaden die daar zijn te vinden maakt u een pittige wandeling waarmee u dat open karakter zeer nadrukkelijk te zien krijgt.

Na acht kilometer komt u langs de (het hele jaar door geopende) horeca-gelegenheden van de Langevelderslag. Na een lekkere strandwandeling van een half uurtje doorklieft u het gebied voor de tweede maal. De tocht is dan wat zwaarder, want u kuiert over supersmalle paadjes door vochtige duinvalleien, over soms mulle zandpaden en gaat een klein stukje zelfs bijna padloos struinen. De beloning voor dat alles is absolute stilte, prachtige vergezichten en het zien van talrijke damherten!

Voor deze tocht is een goede conditie een pre en van stevige, liefst waterdichte schoenen, zult u veel plezier hebben. De route is in het duingebied praktisch onverhard.

1. Volg van kerk af rechterkant van Hoogduinweg met rechts bebouwing. Verderop viaduct onderdoor (Joppeweg) en RD naar ingang Waterleidingduinen, koop bij kaartautomaat met pin een kaartje. Kort na een groot infopaneel (r), direct na paaltje AWD (hierna pa genoemd) 14 heel schuin LA, volg even graspaadje langs weg en waar u overstapje ziet LA dat over, volg wat vaag graspad met rechts grote vlakke. Na lage duinpan maakt pad rechterbocht richting bosrand(hoek). Op stenig pad voor eikenrandje LA, wat verderop loopt u langs eikenbos (r). Na ruim 200m op 1e pad RA dat bos in (blauw). Na enkel flauw bochtje op 1e duidelijk graspad RA en bos uit. Volg pad langs bosrand (l) met iets verderop linkerbocht daaromheen. Blijf langs bosrand (l), pad buigt met linkerbocht het bos weer in en blijf daarin RD gaan (blauw). Even na bos maakt pad rechterbocht en komt door een varenveld. Daarin op de driesprong LA (wit/rood), gaandeweg ziet u links hek van zweefvliegveld.

2. Op de hoek daarvan het veerooster over en na de boomstambank schuin RA, zandpad met flauwe rechterbocht.

Loop dit pad van 500m uit, maakt bij geel paaltje een haakse linkerbocht. Aan einde op T-kruising bij boomstambank RA en na ca 100m kruising met pa13 RD. Blijf dit pad 1½ km volgen, pad maakt onderweg bochten en komt door stukje bos. Op Y-splitsing met dikke zwarte waterpijp 24H251 LA. Loop dit pad van ca 2km uit, maakt onderweg bochten, komt langs en door bosjes. Aan einde op T-kruising RA, zandpad. Na kleine km op klinkers met links een Waternethek en weg bij pa15 RA, volg vaag zandpaadje met paaltjes + wit/rood (*zijn goed zichtbaar*). Na klaphek op de grote parkeerplaats RA, loop naar horeca van Langevelderslag en ga daar strand op.

3. Op het strand RA. Na ruim 1km, even na strandpaal 73-500 over 1e duidelijk herkenbare duinovergang (Afrit 28) strand verlaten. Kruising asfaltpad RD, schelpenpad, blijf RD gaan, verderop klaphek/ingang Waternet door. Goed opletten: ruim 150m daarna (*u bent aan het klimmen*), ca 30m voor hoogste punt van pad LA, volg smal paadje in midden van breed dal (*in verlengd van paadje ziet u boven duintoppen hoogbouw van Zandvoort*). Volg paadje aandacht, is hier en daar vaag en komt zigzaggend door struikgewas. Bijna aan einde van dal loopt paadje aan linkerkant daarvan, waar dit dal eindigt schuin naar links over zandplek duin opklimmen. Boven ziet u voor u een ander dal met grote zandvlaktes en rechts beneden paadje aan rechterkant van dal, na afdaling moet u naar rechts dát paadje volgen. Aan einde (*ook van dal*) is er geen pad meer: maak een linkerbocht, volg brede zandbaan waarmee u rechts van u eerst verhoogde zandvlakte en aansluitend (*ook rechts van u*) middelhoog duin passeert. Daarna padloos zo RD mogelijk blijven gaan: iets omhoog, boven aan overkant van zandplek zoeken naar RD-gaand voetspoortje, dat wordt iets verderop duidelijker, gaat naar beneden en door duinstruweel weer omhoog. Strak voor diep liggende duinpan LA, volg zandspoortje waarmee u met rechterbochtje smallere linkerzijkant van die duinpan oversteekt en loop al struinend naar houten hek die u daar al voor u ziet.

4. Daar voor draadhek RA, volg al struinend vaag pad langs dat draadhek. Na 200m bij toegangshek schuin RA en loop het mulle ruiterspad van kleine km uit, maakt bij zandvallei een linker- en rechterbocht. Aan einde op betonplatenwegje RA, word klinkerweg met ruime linkerbocht. Op klinkerkruising met pa11 RA en na 150m op het 1e (ruiter)pad LA. Na linkerbocht ziet u links in bos ruiterpicknickplek. Loop dit mulle ruiterspad (*met vaak aan zijkan-ten harde loopspoor-tjes*) van bijna 3km helemaal uit (*verbaasd over volgen ruiterspad: wandelpaden door dit uiterst stille deel zijn hier niet, enkel een lange klinkerweg*). Aan einde op klinkerweg RA en RD-gaand uitlopen. Aan einde (*in bosje*) achter bakstenen pompstation via smal brugje kanaal over, trapje op, RA en loop paadje (*mogelijk onderweg laag draadhek overstappen*) langs kanaal uit, laatste stukje gaat door bos. Aan einde bij veerooster LA, volg duinweg met rechterbocht. Na 300m op 1e klinkerweg RA, wordt halfverhard. Na 1km aan einde LA gebied verlaten en na viaduct RD naar bushalte.

Even na de bushalte is richting van kerk links een cafetaria.

2 - Naar de bollen

Praktische informatie:

Afstand: 14 km.

Soort: rondwandeling

Startpunt:

station Hillegom

2e Loosterweg 2, 2182 CJ Hillegom

Coördinaten: 52°18'7" N 4°33'57" E

Horeca:

De Nachtegaal

Heereweg 10, 2161 AG Lisse

Honden: niet toegestaan

Het tussenstation Lisse

Stationsweg 59, 2161 AM Lisse

GPS-track en topografische kaart:
wandelzoekpagina.nl / zoek op 14

